

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Ἡ χρήση τῶν ναρκωτικῶν ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΚΕΥΣΕΙΣ

Διαπιστώσεις

Τὸ πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν, οὐσιῶν, δηλαδή, ποὺ προκαλοῦν ἔθισμό, φαίνεται ὅτι ἔχει πάρει ἀνησυχητικὲς διαστάσεις στὴ χώρα μας. Σύμφωνα μὲ τὶς ἐφημερίδες,

Τὸ πρώτο θῆμα... («Ἀπογευματινὴ» 28 Ἀπριλίου 1983).

«200.000 ἄτομα παίρνουν ναρκωτικὰ στὴν Ἑλλάδα». Ἡ χρήση τους ἔχει ἰδιαίτερα ἐπεκταθεῖ μεταξὺ τῶν νέων. Ἡ τοξικομανία, καθὼς μᾶς πληροφοροῦν οἱ στατιστικὲς, μετατοπίζεται ἀπὸ τὶς ἡλικίες τῶν 30 - 50 ἐτῶν πρὸς τὶς ἡλικίες τῶν 20 - 34 γιὰ νὰ κατέδει πολὺ πῶς κάτω καὶ νὰ κυκλώσει θανάσιμα μαθητὲς τοῦ λυκείου καὶ τοῦ γυμνασίου ἀκόμα.

Οἱ 17 θάνατοι ποὺ σημειώθηκαν ἀπὸ τὴ χρήση ναρκωτικῶν στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1982 ἐνεργοποίησαν, ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ τρέχοντος ἔτους, κρατικούς καὶ ἄλλους φορεῖς γιὰ τὴν ἀποτελεσματικότερη ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου καὶ ὤθησαν σὲ συστηματικότερη ὁργάνωση πρωτοβουλιῶν, ποὺ εἶχαν ἤδη ἐκδηλωθεῖ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ ἐβδόμηνα. Γιατί, ἐδῶ καὶ περισσότερα ἀπὸ δέκα χρόνια, ἔχει ἀρχίσει νὰ ἀπασχολεῖ τὸ ζήτημα τῶν ναρκωτικῶν τὴν ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη.

288

Παρ' ὅλο τὸ ἐνδιαφέρον, τὰ προβλήματα δὲν φαίνονται νὰ λύνονται. Ἐπίσημοι, ὅμως, καὶ ἀνεπίσημοι φορεῖς ἐκινεῦντο πρὸς μία συγκεκριμένη ὑλοποίηση σκέψεων καὶ ἀνησυχιῶν. Ἡ «ἀπειλή» ἔπρεπε νὰ θρῆ θωρακισμένη τὴν ἑλληνικὴ καιωνία. Οἱ μέθοδοι ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὲς καὶ νὰ ἀντιμετωπίζουσαν πολὺπλευρὰ τὸ πρόβλημα. Νὰ λαμβάνουν ὑπόψη, καὶ τὴν ψυχολογία τοῦ χρήστη, νέου ἢ μεγαλύτερου στὴν ἡλικία ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐγκληματικὴ ἐνέργεια καὶ κερδοσκοπικὴ διάθεση τοῦ ἐμπορίου ναρκωτικῶν τὴν ὑφισταμένη νομοθεσία μὲ προσωπικὴ ἀναμορφώσεως, ἀλλὰ καὶ τὰ περιθώρια ἀνοχῆς τῆς κοινωνίας μας τὶς ἀνάγκες τῶν ἀρρώστων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκπαίδευση καὶ ἱκανότητα τοῦ ἱατρικοῦ καὶ παραϊατρικοῦ προσωπικοῦ.

Ἐν ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ γίνουσαν συντονισμένα καὶ μὲ συνεργασία ὅλων ἐκείνων τῶν παραγόντων, ποὺ ἔχουν ἐνδιαφέρον καὶ συμφέρον νὰ θρῆθῆ μὴ σωστὴ λύση στὸ «καυτό» αὐτὸ πρόβλημα.

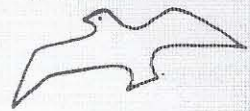
Προστατέψτε τοὺς νέους ἀπὸ τὸν "ἄργὸ θάνατο."

ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Φθινόπωρο τοῦ 1975: Ὁ Τύπος ἀσχολήθηκε ἐκτενῶς μὲ τὸ πρόβλημα.

σ' ε' δρόμους ποιμαντικής διακονίας

Πρώτες αντιδράσεις και πρωτοβουλίες

Η διυπουργική επιτροπή, που συγκροτείται τον Ιανουάριο του 1983, θα παίξει το ρόλο του κύριου συντονιστή αυτής της προσπάθειας. Σ' αυτήν συμμετέχουν οι Υπουργοί Παιδείας, Δικαιοσύνης, Υγείας

Υπεύθυνη επιμόρφωση των ιερέων μας.

και Πρόνοιας, Δημοσίας Τάξεως και Νέας Γενιάς. Ο καθένας, με ειδικές υπηρεσίες του Υπουργείου του αναλαμβάνει στον τομέα του μια συγκεκριμένη ευθύνη.

Ανατίθεται σε ειδικούς επιστήμονες ή μελέτη και ή εκπόνηση ενός συγχρόνου θεραπευτικού προγράμματος, που θα εκτείνεται από την πρόληψη ως την θεραπεία.

Παράλληλα, ομάδα έρευνητών, αναλαμβάνει τη διερεύνηση σε βάθος της συμπεριφοράς των νέων προς το τσιγάρο, τον καφέ, τα παυσίπονα και τα ναρκωτικά καθώς και όλων των πτυχών του φαινομένου της διαδόσεως των ναρκωτικών στους νέους.

Επιδιώκεται η συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς έμπειρους στα θέματα αυτά, όπως είναι ο Ο.Η.Ε. με την αρμόδια επιτροπή του και την Ουνέσκο. Δίδεται, ακόμα, η ευκαιρία σε διεθνείς διασκέψεις, συνέδρια και συμπόσια να συζητηθούν τα προβλήματα και να ανακοινωθούν τα πρώτα έρευνητικά αποτελέσματα.

Δίπλα σε όλη αυτή την επίσημη κρατική ενεργοποίηση, κινήτοποιούνται επίσης φορείς της ιδιωτικής πρωτοβουλίας όπως Δήμοι, Κοινότητες, Σχολές Γονέων, Κινήσεις Δημοκρατικών Ρυθαικών, ή Πανελλήνια Συντονιστική Επιτροπή κατά των Ναρκωτικών (ΠΑΣΕΝ), ή Επιτροπή Σωστής Ενημέρωσης Ανταγωνίσσεως Ναρκωτικών (ΕΣΣΕΑΝ).

Σε πολλά σχολεία, δημόσια και ιδιωτικά, καταβάλλονται επαινετές προσπάθειες ενημερώσεως των μαθητών για τους κινδύνους από τα ναρκωτικά.

Εδώ, πρέπει να θυμηθούμε την παλαιότερη πρωτοβουλία ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου των Αθηνών, που το φθινόπωρο του 1975, οργάνωσε ειδική εβδομάδα ενημερώσεως για τα ναρκωτικά, με διμυρίες ειδικών επιστημόνων, που απευθύνοντο στους γονείς και στα παιδιά, με δυνατότητα συζητήσεως μέσα στις τάξεις. Η εκδήλωση σημείωσε εξαιρετική επιτυχία και εξάρθηκε η πρωτοτυπία.

Την ίδια εποχή, στο Τμήμα Ίερατικής Επιμόρφωσης της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, και στα πλαίσια του μαθήματος της Ποιμαντικής, καθιερώνεται ένα τρίωρο μάθημα για τα ναρκωτικά, στο οποίο συμμετείχαν ειδικοί επιστήμονες του εργαστηρίου Πειραματικής Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου και ψυχολόγοι.

Πολλές Ι. Μητροπόλεις αναλαμβάνουν αγώνα για την καταπολέμησή τους. Πρέπει να μνημονεύσουμε την εβδομάδα καταπολεμήσεως ναρκωτικών, 2 με 9 Νοεμβρίου 1975, που είχε οργανώσει η Ι. Μητρόπολις Νικαίας, συνεχίζουσα έκτοτε την προσπάθεια με ειδικές εκδηλώσεις και εκδόσεις. Ακόμα, η Ι. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης, έδω κι ένα χρόνο, κήρυξε έναρξη αγώνα κατά της

Η Κόλαση των Ναρκωτικών

SOS! ΠΡΟΣΟΧΗ! SOS!

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΟΛΗΘΥΝ ΣΙΓΟΥΡΑ :

- ΣΤΟΝ ΑΠΑΣΙΟ "ΛΕΥΚΟ ΘΑΝΑΤΟ",
- ΣΤΟΝ ΚΟΦΗΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΜΑΣ.
- ΣΕ ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΙΑΣ, ΕΓΚΛΗΜΑ, ΑΠΗΤΕΙΑ, ΠΑΡΗΣΙΤΙΣΜΟ.
- ΣΕ ΑΠΟΜΑΚΡΥΞΗ ΑΠ' ΤΟ ΥΓΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.
- ΣΕ ΠΡΟΣΚΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΜΑΝΩΝ.
- ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ, ΣΤΟ ΤΡΕΛΟΚΟΜΕΙΟ, ΣΤΟ ΚΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΚΑΙΑΣ
ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ
2-9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1975

διαδόσεως των ναρκωτικών με ίδρυση συμβουλευτικού κέντρου και με στόχο να ιδρύσει σύνταγμα σταθμό αποτοξινώσεως.

Κέντρα, ιδρύματα, συμβουλευτικοί σταθμοί

Σ' αυτό το σημείο, θα πρέπει να επισημάνουμε δύο

σημαντικά γεγονότα της φετινής χρονιάς σχετικά με το θέμα μας.

Το πρώτο, είναι τα εγκαίνια, με πρωτοβουλία της υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας, στις 25 Αυγούστου, του «Κέντρου Σωματικής Ύψους» στο Δημόσιο Παιδιατρικό Νευροψυχιατρικό Νοσοκομείο Νταού Πεντέλης (Ραφήνα Ἀττικής, τηλ. 823.11.44 ἢ 0294/23.540). Στο Κέντρο αυτό, δύναμεις εἴκοσι κλινῶν, τοξικομανεῖς καὶ ἰδιαίτερα αὐτοὶ ποὺ παίρνουν σκληρὰ ναρκωτικά, παραμένουν γιὰ θεραπεία ἐπὶ δύο περίπου ἑβδομάδες. Στὴ συνέχεια, προβλέπεται νὰ προωθῶνται στὴν ὑπὸ λειτουργία «θεραπευτικὴ κοινότητα» Σίνδου Θεσσαλονίκης. Ἐκτός ἀπὸ τὸ Κέντρο, λειτουργεῖ ἐπίσης συμβουλευτικὸς σταθμὸς τοῦ Ὑπουργείου στὰ Ἐξάρχεια (Βαλτετσίου 60, τηλ. 364.77.00).

Τὸ δεύτερο, εἶναι ἡ λειτουργία στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ τὸν μήνα Ὀκτώβριου, τοῦ Πανελληνίου Ἰδρύματος Νεότητος

«Ἄντατος» (Κορνάρου 4, τηλ. 322.46.73), ποὺ ἰδρύθηκε ἀπὸ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ τὸν Ἑλληνικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ναρκωτικῶν στὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἴδρυμα αὐτό, τοῦ ὁποῦ Πρέεδρος εἶναι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, πλαισιούμενος ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ γνώση, πείρα καὶ ἐνδιαφέρον, ἀναπτύσσει ἕνα πρόγραμμα βοήθειας, συμπαράστασης καὶ ἀνακοινωνικοποίησης τῶν νέων, ποὺ ἀντιμετωπίζουν προβλήματα ἀπὸ τὴ χρήση ναρκωτικῶν.

Ἦταν, πράγματι, καιρὸς ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐκδηλώσει μὲ τρόπο πρακτικὸ καὶ ἀποτελεσματικὸ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν φροντίδα της γιὰ τοὺς «κουρασμένους καὶ φορτωμένους» αὐτοὺς ἀδελφούς μας καὶ γὰ προσπαθῆσαι νὰ τοὺς «ἀγκαιάσει» (πρὸς. Ματθαίου ια' 28)!. Ἄς εὐχηθοῦμε, ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειες, νὰ εὐδωθῶν καὶ γὰ ἀνταποκριθῶν στίς προσδοκίες τῶσων πονεμένων ἀνθρώπων.
(Συνεχίζεται)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 287)

τὴν ἀκριβῶς τὴν ἐνότητα θεωρίας καὶ πράξεως, πίστεως καὶ ἀγάπης ἕπως τὴν ἐνσάρκωσε ὁ μεγάλος αὐτὸς ἅγιος, ἐγκωμιάζει ἐπάξια καὶ ὁ ἱερός ἕνωδός:

«Χαίροις τῶν ὀρφανῶν ὁ πατὴρ
ἀδικουμένων ὀξυτάτη βοήθεια
πενήτων ἢ χορηγία
ἢ τῶν πεινῶντων τροφή
τῶν ἀμαρτανόντων ἢ διόρθωσις
ψυχῶν εὐστοχάτατος ἰατρός καὶ σεμνότατος
θεολογίας ὑψηλῆς ἢ ἀκρίβεια
ἢ σαφήνεια τῶν Γραφῶν τῶν τοῦ Πνεύματος.
Νόμος ὁ πρακτικώτατος
κανὼν ὁ εὐθύτατος
ἢ θεωρία καὶ πράξις
τῆς σοφίας ἀκρότητες.

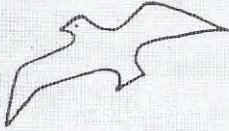
Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐργάστηκε ὅσο λίγοι ἀπὸ τοὺς πατέρες τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας στὴν ὁλότητά του. Κι ἂν γιὰ τὸν Παῦλο κυρίως ἰσχύει ὁ χαρακτηρισμὸς «ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν» (Β' Κορ. 11,29), κάτι ἀνάλογο θὰ μπορούσε νὰ λεχθῆ καὶ γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ διακονία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου. Κύματα τεράστια σηκώθηκαν καὶ ἀπειλήσαν νὰ καταπνίξουν τὸ βράχο τῆς πίστεώς του. Βασιλεῖς τὸν ἐδίωξαν, ἐπίσκοποι τὸν φθόνησαν, αἰρετικοὶ καὶ ἀσεβεῖς προσπάθησαν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν ἐξουδετερώσουν. Ἄλλ' ὅλοι αὐτοὶ ξεχάστηκαν, ἐνῶ ὁ Ἰωάννης ζῆ στους αἰῶνες, γιὰ τὸν αἰῶνα ζῆ ἡ ἐκκλησία. «Πόσοι ἐπολέμησαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ οἱ πολεμήσαντες ἀπώλοντο, αὐτὴ δὲ ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν ἀναβέβηκεν. Τοιοῦτον ἔχει μέγεθος ἡ ἐκκλησία· πολεμουμένη νικᾷ, ἐπιβουλευομένη περιγίνεται, ὑβριζομένη λαμπροτέρα καθίσταται· δέχεται τραύματα, ἀλλ' οὐ

καταπίπτει ὑπὸ τῶν ἐλῶν, κλυδωνίζεται ἀλλ' οὐ καταποντίζεται, χερμάζεται ἀλλὰ ναυάγιον οὐχ ὑπομένει, παλαίει ἀλλ' οὐχ ἡττᾶται, πυκτεύει ἀλλ' οὐ νικᾶται». Τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καρποφορεῖ «ἐν ὑπομονῇ» καὶ «χωρὶς παρατηρήσεως» (Λουκ. κ', 15 - Μάρκ. δ' 26. 27).

Στίς ἡμέρες μας κυκλοφορεῖ ἐπίμονα τὸ σύνθημα τῆς ἐπιστροφῆς στοὺς πατέρες.

Ὅλοι εὐχονται αὐτὸ νὰ εἶναι μόνον πάταγος λέξεων, ἀλλὰ νὰ σημάνη ἐγρήγορη πνευματικὴ καὶ νὰ ὀδηγήσῃ στὴν ἐπαναπόκτηση τοῦ πατερικοῦ ἤθους. Οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας καὶ γενικὰ οἱ ἅγιοι ἀποτελοῦν τὴν ζωντανὴ ἐμπειρία τῆς πίστεως μὲ τὴν ὁποία διακινῶνται στὴν ἐκκλησία ἢ ζωὴ τῶν ἀποστόλων. Ἐπιστροφή δὲ σ' αὐτοὺς δὲν σημαίνει μόνον θεωρητικὴ γνώση τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ κυρίως μετοχὴ στίς πνευματικὲς ἐμπειρίες τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς των, ὑπαρξιακὴ ὁμολογία καὶ μαρτυρία τοῦ «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ ὁ Χριστός» (Γαλ. 2, 20). Οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας διακρίθηκαν τόσο γιὰ τὴν ὀρθοδοξίαν των, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ὀρθοπραξίαν των. Ἀναδείχθηκαν ἀπαραμίλλοι θεωρητικοὶ τοῦ δόγματος, διδάξαν ὅμως καὶ τὴν ἐφαρμοσμένη δογματικὴ. Κατὰ τὸν μεγάλο δὲ σύγχρονο θαυμαστὴ καὶ μελετητὴ τῆς ἐνδοξῆς πατερικῆς ἐποποιίας, τὸν μακαριστὸ π. Γ. Φλορόφσκυ, ἡ κυριώτερη συμβολὴ τοῦ Χρυσόστομου στὴν ἐποχὴ μας εἶναι «μὴ κλήση πρὸς ἕνα ὀλοκληρωμένο Χριστιανισμό, στὸν ὁποῖο ἡ πίστη καὶ ἡ ἀγάπη, οἱ πεποιθήσεις καὶ ἡ ἐμπρακτὴ ἐφαρμογὴ εἶναι ὀργανικὰ συνδεδεμένες σὲ μιὰ χωρὶς ὄρους ὑποταγὴ τοῦ ἀνθρώπου στὴν ὑπερβάλλουσα ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, σὲ μιὰ χωρὶς ὄρους ἐμπιστοσύνη στὸ ἔλεός του, σὲ μιὰ χωρὶς ὄρους ἀνάθεση τοῦ ἑαυτοῦ μας στὴν ὑπηρεσία του, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν».

Ἡ χρήση τῶν ναρκωτικῶν ὡς ποιμαντικὸ πρόβλημα

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Λέκτορας Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωση

Σ' αὐτὴ, ὅμως, τὴ φάση, φρονοῦμε, ὅτι θὰ ἦταν χρήσιμη γιὰ τοὺς ἀγαπητοὺς ἐφημερίους μας καὶ λοιποὺς ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ, μίᾳ ἀπὸ θεολογικὴ πτυχὴ ἀποψη τοποθέτηση καὶ ἐρμηνεία τοῦ προβλήματος τῆς χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν, γι' αὐτὸ καὶ ἐπιχειροῦμε μίᾳ ὑπ' αὐτὸ τὸ πρῖσμα παρουσίαση τοῦ θέματος.

Τὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ, εἶναι ἡ συμπληρωμένη καὶ βελτιωμένη μορφή μιᾶς εἰσηγήσεως, ποὺ διαβάστηκε καὶ συζητήθηκε σὲ στρογγυλὸ τραπέζι: στὰ πλαίσια Σεμιναρίου μὲ θέμα: «Ἡ ἀπειλὴ τῶν ναρκωτικῶν», ποὺ ὁργάνωσε, γιὰ τὰ εἴκοσι πέντε χρόνια λειτουργίας του, ὁ «Ὁμιλος Ἐθελοντῶν», ἀπὸ τὶς 23 ἕως τὶς 27 Ἰανουαρίου 1978, στὴν αἴθουσα συνεδρίων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν.

Ὁ Ὁμιλος Ἐθελοντῶν (Ὁμήρου 34, τηλ. 361.58.24), εἶναι ἕνα ἐκπαιδευτικὸ σωματεῖο, ποὺ ἰδρύθηκε τὸ 1953, γιὰ νὰ δημιουργήσει φωτισμένους ἑθελοντές, ποὺ νὰ μποροῦν νὰ προσφέρουν χρήσιμη καὶ ἐποικοδομητικὴ κοινωνικὴ ἐργασία.

Ἡ ἔκδοσις τῶν πρακτικῶν (Ἀθήνα 1978, 172 σ.), μὲ τὶς εἰσηγήσεις καὶ τὶς συζητήσεις τοῦ σεμιναρίου, ἀποτελεσε σταθμὸ στὴ βιβλιογραφία περὶ ναρκωτικῶν στὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἔκτοτε τὰ συμβουλευόνται ἐπιφελῶς, ὅσοι ἔχουν σχέση μὲ τὸ πρόβλημα. Σημειστοῦμε θερμὰ τὴ μελέτη του καθόσον ἡ προσέγγισή του κάνει εἶναι πολυμερῆ καὶ διεπιστημονικὴ. Ἰδιαίτερα ὄλ. τὶς σ. 19-60, στὶς ὁποῖες ἐκτίθενται ἡ ἱατρικὴ, κοινωνιολογικὴ - ἐγκληματολογικὴ, ψυχολογικὴ καὶ θεολογικὴ ἀποψη.

Χρήσιμη θὰ ἦταν ἐπίσης ἡ μελέτη τῶν ἄρθρων καὶ τῶν βιβλίων ποὺ παραθέτουμε κατ' ἐπιλογὴν εὐθύς ἀμέσως, εἴτε μὲ πλήρη τὰ βιβλιογραφικὰ τους στοιχεῖα εἴτε μὲ φωτογραφικὴ ἀποτύπωση τῶν ἐξωφύλλων τους.

Γιὰ ἔργα μέχρι καὶ τὸ 1979, θὰ πρέπει ὁ ἀναγνώστης νὰ συμβουλευθεῖ τὴν Ἑλληνικὴ βιβλιογραφία ἐπὶ θεμάτων ἐνδιαφερόντων τοὺς κοινωνικοὺς λειτουργοὺς, τοῦ Ἱ. Κ. Παπαγεωργίου, Ἀθήνα, Ἐκδ. «Ἀποστολικῆς Διακονίας» 1981, 240 σ. Γιὰ τὸ θέμα ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ ἀναφέρει ἐξήντα πέντε τίτλους (ὄλ. στὸ ἀλφαριθμητικὸ εὐ-

ρητήριο τὰ λήμματα: ναρκομανεῖς, ναρκωτικά). Ὁ ἴδιος, τὸ 1979, ἐπιχείρησε μίᾳ διεθνή καὶ ἐσωτερικὴ ἐπισκόπηση γιὰ τὸ πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν στὸ περ. «Ἀστυνομικὰ Χρονικά» καὶ τὴν ἐξέδωσε σὲ ἀνάτυπο 22 σ. μεγάλου σχήματος. Μίᾳ ἔρευνά του, «Ἑλληνες σπουδαστὲς καὶ ναρκωτικά, μαζὶ μὲ συμπεράσματα καὶ προτάσεις δημοσιεύτηκε στὴν Ἀθήνα τὸ 1982, 36 σ. Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1983 ἔγραψε γιὰ τὸν Φαῦλο κύκλο τῆς τοξικομανίας, στὸ περ. «Δικαίωση» (ἀνάτυπο 6 σ. μεγάλου σχήματος). Οἱ πρὸ πάνω μελέτες του ἐνημεροῦν σὲ ὅλο τὸ φάσμα τοῦ προβλήματος.

Ἐνα βιβλίον, ποὺ «διαφωτίζει: πολὺ μεθοδικὰ καὶ μὲ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια καὶ καθοδηγεῖ ὀρθὰ αὐτὸν ποὺ θέλει νὰ μάθει: τὴν ἀλήθεια γιὰ τὰ ναρκωτικά» εἶναι τὸ ἔργο τοῦ ὑφηγητῆ Ἀθανασίου Ἀθραμίδη, Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὰ ναρκωτικά, στὶς Ἐκδ. «Ἀκρίτας», Ἀθήνα 21982, 162 σ.

Μίᾳ σειρά ἐνδιαφερόντων ἄρθρων εἶχαν δημοσιευθεῖ παλαιότερα στὸ περ. «Ἀκτίνες». Βλ. μ.ἄ. Jean de Fabregues, Ναρκωτικά, ἀγάπη καὶ κενό, Ἰανουάριος 1976, σ. 21 - 22 καὶ A. Stocker. Στὸ περιοδικὸ τῶν τεχνητῶν παραδείσεων, Ἰούνιος 1976, σ. 172 - 177, Ἰούλιος - Σεπτέμβριος 1976, 208 - 213.

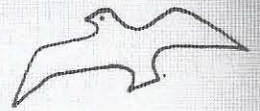
Βλ. ἀκόμα τὰ ἐξῆς ἄρθρα: Τοῦ πρ. Μητροπολίτου Παραμυθίας Τίτου (Ματθαϊάκη), Ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ἀντιμετώπισις τῆς διαδόσεως τῶν ναρκωτικῶν δημοσιευμένο στὸ περ. «Ἐκκλησία» κυκλοφόρησε ὡς ἀνάτυπο, Ἀθήνα 1978, 28 σ. Τοῦ π. Φιλοθέου Φάρου, Ἡ κατάχρησις τῶν ναρκωτικῶν ὡς σύμπτωμα ἐνός κοινωνικοῦ προβλήματος καὶ ἡ σχετικὴ ἀσχετὴ φλυαρία, περ. «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς», Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 1978, σ. 290 - 299. Τοῦ καθηγητῆ τῆς Κοινωνιολογίας στὴν Πάντειο Δημοτριῶν Τσαούση, Τὰ ναρκωτικά ὡς κοινωνικὸ πρόβλημα, στὸ περ. «Ἐκλογὴ» (Θεμάτων Κοινωνικῆς Προνοίας), ἀρ. 52, Αὐγούστος 1980, σ. 81-92.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ, θέλω νὰ ἐπισημάνω μίᾳ δημόσια συζήτηση τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Ἐυγονικῆς καὶ Γενετικῆς τοῦ Ἀνθρώπου στὶς 15 Μαρτίου 1972 γιὰ «τὸ πρόβλημα τῶν ναρκωτικῶν». Τὰ πρακτικὰ δημοσιεύθηκαν στὸν Γ' τόμο τῶν Συζητήσεων ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ τῆς Ἐταιρείας, Ἀθήνα 1978, σ. 62-87. Καθὼς καὶ ἕνα σεμινάριο τοῦ Συμβουλίου Ἐπιμορφώσεως στὴν Κοινωνικὴ Ἔργασια μὲ θέμα, Ναρκωτικά: τὸ πρόβλημα καὶ ἡ

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 290 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 23 τεύχους

σ' ε δρόμους ποιμαντικής διακονίας

άντιμετώπισή του για τον κοινωνικό λειτουργό. Τα πρακτικά κυκλοφόρησαν από το ίδιο το Συμβούλιο, Αθήνα 1976, 78 σ.

Οι μαρτυρίες από «πρώτο χέρι» είναι η καλύτερη βοήθεια για την κατανόηση του κόσμου των ναρκομανών. Ο αναγνώστης μπορεί να ανατρέξει σε δύο σχετικές «αί-

τοβιογραφίες». Άγγιτας Σκόγκλουτ, Χαμένα κιάτα (Η ζωή της Μαρίας Λ.), Αθήνα, Εκδ. «Μινώας», 1980, 282 σ. και Άλίκης Χ., Η Άλίκη στη χώρα του L.S.D., Αθήνα, Εκδ. «Οδυσσέας», 1979, 202 σ.

Στο κείμενο και στις υποσημειώσεις του παρόντος άρθρου μας παραπέμπουμε και σε άλλους τίτλους.

Τα βιβλία συμβάλουν κι αυτά, με τον δικό τους τρόπο, στην ευρύτερη ενημέρωση εκπαιδευτικών, γονέων και παιδιών και στην πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση του κινδύνου των ναρκωτικών.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Αναζήτηση ανεξαρτησίας

Ποιά άραγε είναι το πρόβλημα που τίθεται με τη χρήση των ναρκωτικών; Είναι ένα ή περισσότερα και για ποιούς; Γι' αυτόν που τα χρησιμοποιεί, για την κοινωνία, για τα ίδια τα ναρκωτικά; Το πρόβλημα ή τα προβλήματα περιμένουν την έρμηνεία τους και τη λύση τους. Πρώτα όμως περιμένουν να τεθούν.

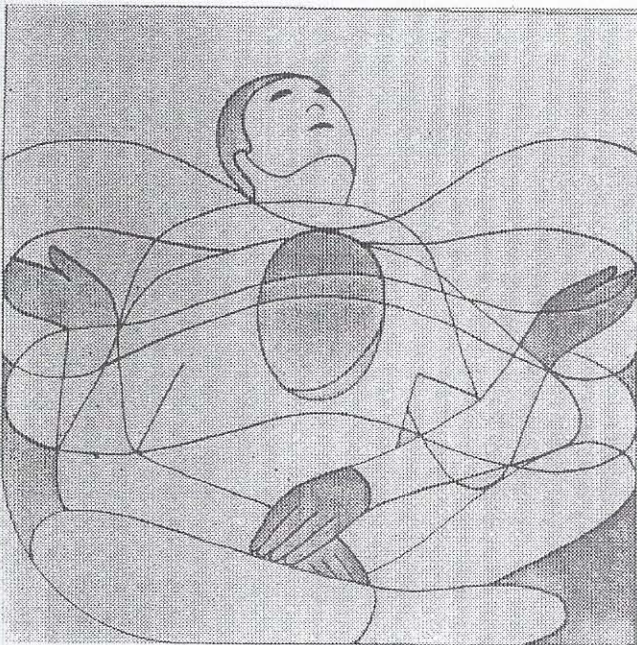
Τα προβλήματα, που συνάπτονται με τη χρήση των ναρκωτικών αναφέρονται πρώτα - πρώτα στα ίδια τα α-

τομα, που τα χρησιμοποιούν. Στη χρήση τους στηρίζονται πολλές ελπίδες και μεγάλες προσδοκίες. Υπάρχει μια προσμονή για το ξεπέρασμα μιας δύσκολης καταστάσεως, για τη λύση αναπόφευκτων συγκρούσεων ή αναμονή επίτελους μιας εϋφορίας ή περισσότερων εϋφορών στιγμών σε μια ζωή, που τη χαρακτηρίζει ή μιζέρια το άνοιγμα σε πλατύτερους και δρασερότερους ορίζοντες από τα στεγνά, στεγανά και στενόχωρα ενδιατήματα του ανθρώπου, που οδηγείται στη χρήση των ναρκωτικών. Ακόμα υπάρχει μια επένδυση στη γοητεία που άσκει μια εξωθεν βοήθεια, που είναι αντικειμενοποιημένη — το ναρκωτικό είναι εδώ και τώρα — και που συνιστά για το άτομο αντικείμενο επιθυμίας. Ένυπάρχει ασφαλώς σ' όλα αυτά μια υπερε-

κτίμηση, υπεραξιολόγηση τής αναμενόμενης ευχαριστήσεως και ευφορίας, που πιστεύεται συνεχώς, αβύσσος, αυτόματη, μαγική.

Το πρόβλημα αναφέρεται κατά δεύτερο λόγο σ' αυτά τα ίδια τα ναρκωτικά. "Όταν ή ουσία αυτή από την όποια αναμένονταν τόσα πολλά δέν δίνει παρά μόνον αυτά που μπορεί και όχι τα άμετρα και φανταστικά, τότε γεννιέται ή απογοήτευση στις ψυχές αυτές, που γοητεύτηκαν και ήλπισαν πολλά στις υποσχέσεις, που τους δόθηκαν. Γιατί, αν για την κοινωνία ή χρήση των ναρκωτικών δημιουργεί ποικίλα προβλήματα και χαρακτηρίζονται σαν άπειλή, σαν «φοβέρα», για τα συγκεκριμένα άτομα

Τὸ ἀπατηλὸ ὄνειρο! (Σκίτσο τοῦ Dimitri Selesneff)

ἀποτελοῦν «ἀπειλές» μὲ τή χρήση τοῦ ὄρου στήν ἀρχαία ἑλληνική, ὅπου ἐκτός ἀπὸ αὐτὸ που καταλαβαίνουμε σήμερα, σημαίνει: κ α ι καυχησιολογίες, παμπώδεις υποσχέσεις, «παχιά λόγια».

Τίς πιά πολλές φορές ή «γή τής ἐπαγγελίας» ἀποδεικνύεται μιὰ ἀνύδρη ἔρημος και ἔρημη χώρα, ἀντί νά εἶναι ή ἀνεύρεση ἑνὸς χαμένου παραδείσου. Μὲ μόνον συναίσθημα νά διακατέχει αὐτούς τους ἀνθρώπους ἕνα αἰσθημα ἔ ξ α ρ τ ή σ ε ω ς ἀπὸ τίς οὐσίες αὐτές. Κι αὐτὴ τή στιγμή θίγουμε τὸ πιά ο υ σ : α σ τ ι κ ὸ π ρ ὸ β λ η μ α που τίθεται μὲ τή χρήση τῶν ναρκωτικῶν αὐτῶν οὐσιῶν. Τήν ἐξάρτηση τοῦ ἀτόμου ἀπὸ αὐτές, τὸν ἑτεροπροσδιορισμό του, ἐνῶ ξεκίνησε νά παίρνει ναρκωτικά σαν μιὰ πράξη αὐτονομίας, αὐτοπροσδιορισμοῦ, σαν ἀναζητήση ἀνεξαρτησίας, ἀπελευθερώσεως και ἐλευθερίας.

Βραχυπρόθεσμη λύση

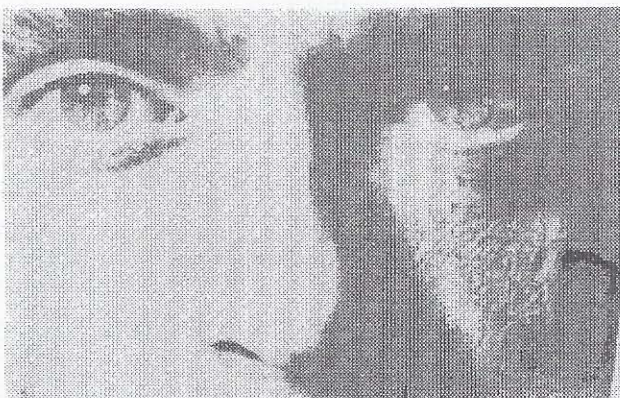
Εἶναι, βέβαια, δυνατόν π ρ ὸ ς σ τ ι γ μ ῆ ν ν ἄ ἐπιτυγχάνονται οἱ συνειδητές ή ἀσυνειδητές ἐπιδιώξεις και τὸ άτομο νά αἰσθάνεται ἀπελευθερωμένο ἀπὸ ἄγχη, δεσμεύσεις, ἀναστολές· νά χαίρεται αὐτὸ τὸ ξαλά-

φρωμα ἀπὸ θάρη ἐπαχθὴ και καταστάσεις ἐπιώδυνες, νά χαίρεται μιὰ πρωτόγονη ἐλευθερία και κυριαρχία πάνω στὸν πόνο, τὸ χῶρο, τὸ χρόνο, πάνω στὸν ἑαυτὸ του και τίς δυνατότητές του, στοὺς ἄλλους. Αὐτὴ ή ἐπιθυμία, ἀλλὰ και τὸ αἰσθημα μιᾶς σχετικῆς παντοδυναμίας — ἐλευθερίας, που πρὸς στιγμὴν ἐγκαθίσταται: στὸν ἀνθρώπο, τοῦ δίνει τήν ψευδαἰσθηση μιᾶς «λήψεως ζητουμένου» ἤδη ἀπὸ τώρα, διὰ μιᾶς. Ἡ νοοτροπία αὐτὴ μιᾶς θυμίζει: τή διδλικὴ διήγηση γιὰ Ἴσοθεῖα, που ἐπιτυγχάνεται: βραχυπρόθεσμα ή μᾶλλον αὐτοστιγμιαί μὲ τή βρώση ἑνὸς καρποῦ. Δυστυχῶς, γιὰ τὸν πρῶτο ἐκεῖνο ἀνθρώπο, ἀφοῦ γέυτηκε τὸν καρπὸ, συνειδητοποίησε τή γυμνότητά του, σαν ή ἐπένδυση τής ἐπιθυμίας του στήν ἀπόλαυση τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ, νά τὸν ἐξάντλησε και νά μὴν εἶχε οὐτ' ἕνα ροῦχο νά βάλει πάνω του κι ἔτσι φάνηκε γυμνός σαν τὸ βασίληα τοῦ μύθου τοῦ Hans Christian Andersen, που ἔχοντας πληρώσει τόσα και τόσα στὸν περίφημο ἀπατεῶνα ράφτη, ἔγινε περιθάλωσ στο περιθάλωλον του.

Στις σκέψεις, που προηγήθηκαν, διαφαίνεται: καθαρά ὅτι: στή χρήση τοῦ ναρκωτικῶν ἐπικρατοῦν βραχυπρόθεσμες λύσεις στήν ὑπαρξιακὴ λειτουργία τοῦ ἀνθρώπου. Συμβαίνει: δηλαδή, ὅπως και ἄλλοῦ, νά θέλει: ὁ ἀνθρώπος, ἐδῶ και τώρα, ἀμέσως, νά βρεῖ τήν πληρότητα, που τόσο σπάνια μπορεί νά φτάσει μόνον μὲ τίς δυνάμεις του και νά φτάσει: στήν τελειότητα συντομεύοντας τὸ δρόμο πρὸς αὐτήν. Κατορθῶνε: ἕως τελικά, ἐπιδιώκοντας βραχυπρόθεσμες λύσεις, νά βραχυκυκλώνει ἕναν ἐλόκληρο κύκλο ζωῆς και ἐργασίας, που ἀπαιτεῖται γιὰ νά θεμελιώσει: και νά χτίσει τὸν ἑαυτὸ του και νά κυριαρχήσει πάνω του και στὸν κόσμο και νά πραγματοποιήσει: τὸ σ χ ἔ δ ι ο ζ ω ῆ ς, που μακροπρόθεσμα μόνον μπορεί νά ἐπιτευχθεῖ.

Δεσμευτικὴ ἐξάρτηση

Ὁ ἀνθρώπος ἔχει: πολλές δυνατότητες, πολλές δυνάμεις, μικρόκοσμος αὐτὸς σ' ἕναν κόσμο μικρὸ και μεγάλο. Κολακεύεται: ὅταν τὸν ἀποκαλοῦν κορωνίδα τής δημιουργ-

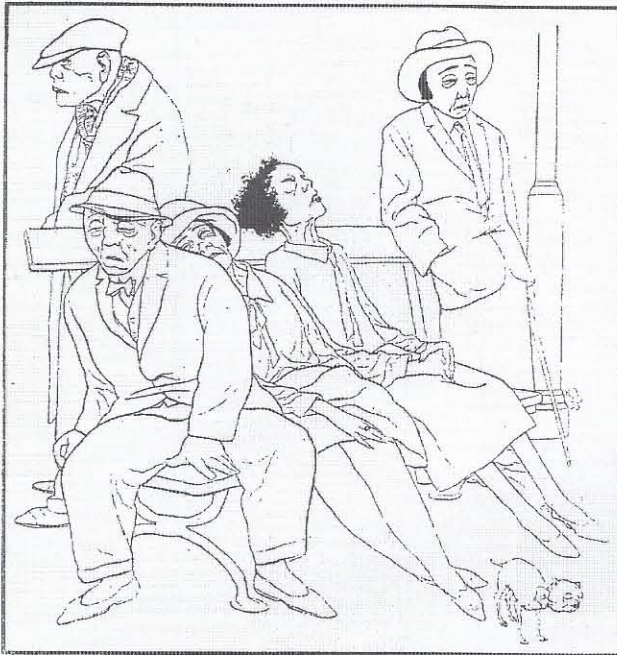

«... και διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο και ἔγνωσαν ὅτι: γυμνοὶ ἦσαν» (Γενέσεως γ' 7).

γίας, ἀ ρ χ ῆ και ἔ ξ ο υ σ ί α τοῦ κόσμου. Πολὺ συχνά, ἕως, ξεχνᾷ αὐτὴ τήν περίοπτη θέση του, ή ἀλήθεια του περιπίπτει σέ λήθη και ἀφήνεται ν ἄ κ υ-

ριαρχείται: και να εξουσιάζεται από στοιχεία, που δεν μπορεί να μεταστοιχειώσει, να τα αφομοιώσει και γίνονται «στοιχεία» που τον κατοικούν

Κάρλ Άρνολντ: Τοξικομανείς στο μεσοπολεμικό Βερολίνο («Το Βήμα» 12 Δεκεμβρίου 1982).

και τον κατέχουν, αφού μάλιστα το έχουν υποσχεθεί χίλιους - δυο χαμένους παραδείσους και ανταμοιβές. Με το δράμα, λοιπόν, ο άνθρωπος των «ανάπληρωματικών εικανοποιήσεων», της απελευθέρωσης και της ανεξαρτησίας του προσφεύγει στο δρόμο των ναρκωτικών, παίρνει χωρίς ίσως να μπορεί να το συνειδητοποιήσει ένα δρόμο χωρίς γυριμά, εισέρχεται στην πιάδ δεσμευτική ή εξάρτηση που θα μπορούσε να φανταστεί, καταναλώνει ένα ξέσπασμα και γίνεται, χωρίς ίσως να το θέλει, ένας έθελοντής του λευκού θανάτου αντί να γίνει έθελοντής της ζωής.

Με όλα αυτά, φαίνεται καθαρά πώς τα ναρκωτικά δεν μπορεί να είναι η απάντηση και η λύση στο υπαρξιακό πρόβλημα του ανθρώπου. Μπορεί να του παρέχουν μια κάποια στιγμιαία ανακούφιση και ευχαρίστηση, δεν μπορούν όμως να πληρώσουν την πείνα και τη δίψα για ζωή, για ελευθερία, για ανεξαρτησία και απελευθέρωση. Αντίθετα, είναι όξυ αίσθημα για απελευθέρωση από τα ναρκωτικά εγκαθίσταται με τον καιρό σ' αυτούς που τα χρησιμοποιούν. Η απελευθέρωση αυτή παραμένει: ένα μεγάλο πρόβλημα και οι ειδικοί συμφωνούν ότι «μόνον μία πολύ μεγάλη συγκινησιακή σύγκρουση μπορεί να αντικαταστήσει τη δύναμη της εξάρτησής από το ναρκωτικό»¹.

Η θρησκεία: λύση ή νέα εξάρτηση

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου μία θρησκευτική μεταστροφή μπόρεσε να το επιτύχει αυτό. Δεν διαπιστώνε-

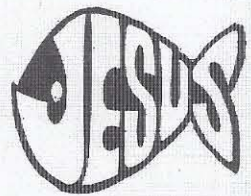
ται πάντως μεγάλη προθυμία το τελευταίο να γίνει αποδεκτό.

Στην Ελλάδα, ένα «δαρυσήμαντο μήνυμα» δόθηκε από μια νεαρή κοπέλα σε έκπομπή της ΕΡΤ στις 17 Φεβρουαρίου 1982. Το μήνυμά της, όμως, αντιμετωπίστηκε με σκεπτικισμό και αδιαφορία.

Στη συζήτηση που ακολούθησε μετά από την προβολή της ταινίας «Άγγελικός θάνατος» διερευνήθηκε τι μπορεί να είναι εκείνο που θα βοηθούσε στην υπέρβαση της εξαρτήσεως από τα ναρκωτικά. Μεταξύ άλλων, οι παρευρισκόμενοι επιστήμονες έτόνισαν, ότι για να μη παρασυρθεί ο νέος, και για να βγει από το κύκλωμα — αν έχει υποκύψει — χρειάζεται να θέσει ένα στόχο, ένα σκοπό, κάτι που να τον γαμίζει και να του δίνει μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Αυτό το κάτι μπορεί να είναι μια κάποια επιστημονική σπουδή, μία κοινωνική αποστολή και άλλοι ενδεχομένως παρεμφερείς στόχοι.

Τότε, παρενέδη η Ντόνα, αυτό ήταν το όνομα της κοπέλας, που μίλησε με απλότητα και σεμνότητα. Είπε, ότι δε γελιγαί κάποιος σκοπός που θα αποτρέψει τον κίνδυνο. Απέφερε, χαρακτηριστικά, ότι τα δοκίμασε όλα, έφτασε στην αποκοινωνικοποίηση, στην ψύχωση, κατάντησε ανθρώπινο κουρέλι. Έγστερα αντιστάθηκε, πάλευσε, αφιερώθηκε —κατά πώς είπε— στο Χριστό και έγινε ένα καινούριο δημιουργήμα και βρήκε τη σωτηρία της.

«Αυτά τα πολύ σημαντικά, καθώς τη ρωτούσαν, τα επανέλαβε δυο τρεις φορές. Κι όμως, οι επιστήμονες που έπαρναν μέρος στη συζήτηση, αντιπαρέρχονταν με προσποιητή αδιαφορία εκείνη την πολύτιμη δήλωση της και γύριζαν άλλοι την συζήτηση. Γιατί; Ντρέπονταν να παραδεχθούν τη σωτηρία επίδραση της πίστεις; Αμφισβή-

«Εγώ ειμι η οδός...» (Ιωάννου ιθ' 6).

τούσαν τη μεγαλειώδη λυτρωτική αξία της; Η άπωθοσαν την «δήλωση» στα βάθη του «άσυνειδήτου», γιατί τους χάλαγε τα σχέδια της πολιτικοποίησης της ναρκωμανίας»².

Ο Dr. Duncan Vere αναφέρει, ότι αν και γνωρίζει τις ιστορίες πολλών τοξικομανών, έχει γνωρίσει μόνον έξι, που βρήκαν διαρκή ανακούφιση. Σε μία από τις περιπτώσεις αυτές ο γάμος και ένα μωρό αποδείχτηκαν η ισχυρότερη δύναμη. Στις άλλες ήταν μία νέα θρησκευτική πίστη. Στην Αμερική παρουσιάστηκε το φαινόμενο

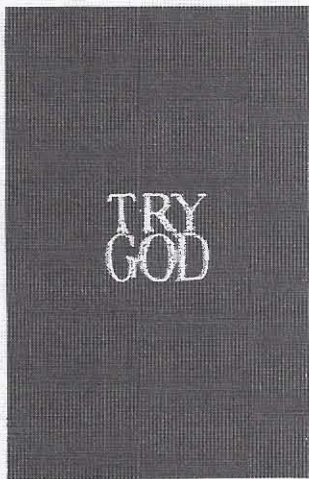
μεγάλες ομάδες νέων να στραφούν προς το Χριστό, έπειδή μπόρεσαν με την πίστη που άντλησαν απ' αυτόν να αποτινάξουν τα δεσμά των ναρκωτικών κι από «παιδιά των λουλουδιών» να γίνουν «παιδιά του Θεού».

Ο άμερικανός κοινωνιολόγος Edgar Morin περιγράφει πολύ καλά όλες αυτές τις εξελίξεις της δεκαετίας του εξήντα στις 'Ηνωμένες Πολιτείες. Σε μια πρώτη φάση, συναντάμε στους χίππυς ένα κήρυγμα «επιστροφής στη φύση», στη συνέχεια διαπιστώνουμε έκτεταμένη χρήση των ναρκωτικών και μετά εκπληκτική ανάπτυξη και άνθηση των θρησκευτικών κινήματων³.

Ας μας επιτραπεί τώρα μια μικρή παρέκβαση σχετικά με τα τρία σκίτσα που μόλις εντάξαμε στο καίμενό μας.

«Ένας είναι ο δρόμος» (One Way). Ο δείκτης ενός χεριού δείχνει τον Σταυρό σ' ένα αυτοκόλλητο της κινήσεως του Billy Graham στις 'Ηνωμένες Πολιτείες. Ένα άλλο αυτοκόλλητο δίνει επίσης την απάντηση: «Ο Ίησους» (Jesus). Τα γράμματά του είναι έγχαραγμένα στο σχήμα του Ίχθύος. Η υπόδειξη του Σταυρού φαντάζει σαν μια άναγέννηση του «έν Τούτω νίκαι». Για εκείνους που πιστεύουν στο Θεό, ο Σταυρός είναι έπλο άκαταμάχητο.

Σε πιστούς άπευθύνεται και ένα άργυρό κόσμημα —σε μορφή καρφίτσας ή μενταγιόν— που κυκλοφόρησε από το γνωστό κοσμηματοπωλείο της Νέας Υόρκης Τίφανυ (Tiffany & Co.). Πάνω του είναι χαραγμένη ή προτροπή: «Try Good» (θα το άπέδιδα: «Δέν δοκιμάζεις» ή «για δοκιμάσε και το Θεό»). Σε μια έποχή, που οι πάντες «δοκιμάζουν» άδιάκριτα τα πάντα, θα πρέπει κάποτε να καταλήξουν οι άνθρωποι και στη δοκιμή - δοκιμασία και κατοχή του καλού (πρόβλ. Α' Θεσσαλονικείς ε' 21).

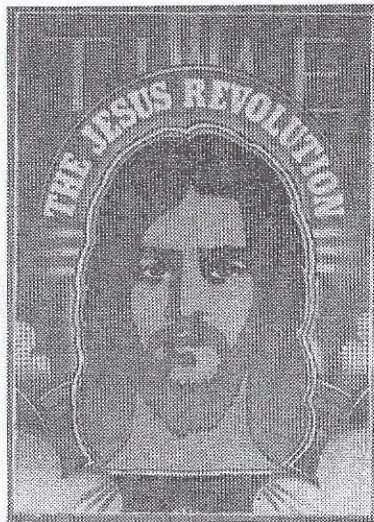

«Πάντα δέ δοκιμάζετε, τó καλόν κατέχετε».

Τα έσοδα από τις πωλήσεις πηγαινούν στο Walter Hoving Home στην περιοχή Garrison της Νέας Υόρκης. Πρόκειται περί ενός κέντρου για τοξικομανείς και σοβαρά διαταραγμένες νεαρές κοπέλες, στο όποιο, ύστερα από ένα χρόνο θεραπευτικής άγωγής, πάνω από ένενηντα στα έκατό άτομα γίνονται τελείως καλά άποδεχόμενοι τόν Θεό στη ζωή τους.

Τό έξώφυλλο του περιοδικού Time άναγγέλει την ιστορική πιά «έπανάσταση του Ίησού» που έλαβε χώρα στις 'Ηνωμένες Πολιτείες, την δεκαετία του εξήντα, την όποια και ύπαινηχθήκαμε λίγο πιο πάνω.

Τό θέμα, άσφαλώς, δέν είναι να άντικαταστήσουμε τό ένα ναρκωτικό με κάποιο άλλο, όπως για παράδειγμα

‘Η έπανάσταση του Ίησού.

με τή θρησκεία, γιατί όπως γνωρίζετε την κατηγόρησαν σαν «έπιο τών λαϊκών μαζών». Κι αυτή, είπαν, δημιουργεί ψευδοισθήσεις, άυταπάτες, φροδες έλπίδες κι όπως τα ναρκωτικά δέν λύνουν κανένα πρόβλημα, τό ίδιο και ή θρησκεία άφήνει: άλυτα και δυσκολεύει τή λύση τών προβλημάτων από άλλες δυνάμεις. Άκόμα, έτι: υποθάπει κι αυτή μίαν άλλη έξάρτηση και θρησκόμεμαστε πάλι με τό πρόβλημά μας, έχοντας τόν ίδιο κοινό παρονομαστή. Είναι: αλήθεια, έτι: πολλές φορές, ή θρησκεία παίζει έναν τέτοιο ρόλο. Πρόκειται όμως για μιά στατική θρησκευτικότητα, στην όποια δέν υπάρχουν τά ίχνη ενός ζωντανού Χριστιανισμού. Στην προκαμμένη περίπτωση, ο Χριστιανισμός έμφανίζεται κι: αυτός σαν ένα χάπι εύτυχίας, που άναίρει τήν πρωτοβουλία, τήν εθθύνη, τή δημιουργικότητα του ανθρώπου και ή σχέση με τό Θεό μένει μιά συμβιωτική παρασιτική σχέση, μιά έξάρτηση στη χειρότερη μορφή της, άποτύπωση της ίδιας μας μη ένηλικιωμένης στάσεως στην όποια μορφή έξουσίας, αντί να είναι μιά σχέση δημιουργική, από τήν όποια να άντλει ο άνθρωπος νόημα ζωής και έλευθερίας.

(Συνεχίζεται)

1. Dr. Duncan Vere, 'Η χριστιανική συμβολή στο πρόβλημα τών ναρκωτικών, περ. «Ακτίνες», Ιούλιος 1974, σ. 180.

2. Τήν έκπομπή τήν παρακολούθησα και ο ίδιος προσωπικά όταν μεταδόθηκε, και διαπίστωση και έχω στα ο ύφηγητής Βασίλης Κρεμμύδας παρατηρεί σε έπιστολή του προς τήν «Καθημερινή» στις 11 Μαρτίου 1982, της όποιας και παρέθεσα τρισμμένα σημεία.

3. Βλ. τό άρθρο του Alfred Vannesse, Fuir dans la religion (Φυγή στη θρησκεία), που δημοσιεύτηκε στο βελγικό περιοδικό «Nouvelles Feuilles Familiales» στο τεύχος του Αύγουστου 1983, σ. 35-38.